

SÜT SIĞIRCILIĞI

Prof.Dr. Serap GÖNCÜ
Ç.Ü. Ziraat Fak. Zootekni Böl.

© 2014 AKADEMİSYEN KİTABEVİ

Yayın Dağıtım ve Pazarlama A. Ş

Halk sk. 5/A Yenişehir/ANKARA

Tel: 0312 431 16 33

www.akademisyen.com

Süt Sığırçılığı

Yazar: Prof. Dr. Serap GÖNCÜ

ISBN: 978-605-464-964-8

DOI: 10.37609/akya.1719

Bu kitabın yayın hakkı AKADEMİSYEN KİTABEVİ'ne aittir. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereği herhangi bir bölümü, resmi veya yazısı, yazarın ve yayıncısının yazılı izni alınmadan tekrarlanamaz, basılmaz, kopyası çıkarılamaz, fotokopisi alınamaz veya kopya anlamı taşıyabilecek hiçbir işlem yapılamaz. Yazıların içerikleri yazarı bağlamaktadır.

Dağıtım Adresi

Akademisyen Kitabevi

Halk sk. 5/A Yenişehir/ANKARA

Tel: 0312 431 16 33

www.akademisyen.com

Yayın Koordinatörü : Yasin DİLMEN
Mizampaj : Rahime DİLMEN
Kapak : Rahime DİLMEN
Baskı : Özyurt Matbaacılık

İÇİNDEKİLER

1. Giriş.....	7
2. Siğir Yetiştiriciliğinin Önemi.....	7
3. Sütün İnsan Beslenmesindeki Yeri.....	8
4. Türkiye’de Önemli Siğir Irkları.....	12
4.1 Siyah Alaca Siğiri.....	13
4.2 Esmer İsviçre Siğiri.....	15
4.3 Jersey Siğiri.....	17
4.4. Simmental Irkı.....	18
5. İnek Refah İstekleri.....	19
5.1 İneğin Çevre İstekleri.....	21
5.2 İnek Refahı.....	22
6. Süt Siğirciliğinde Barınaklar.....	23
6.1 Yemlikler ve Yemlik Yönetimi.....	25
6.2 Suluklar.....	28
6.3 Geçit yolları.....	28
6.4 Zemin.....	28
7. Sağım.....	29
7.1 Sağımhane Planlama.....	30
7.2 Sağımda Uyulacak Kurallar.....	32
7.3 Sağıma Başlamadan Önce Yapılması Gerekenler.....	32
7.4 Sağıma Hazırlık.....	33
7.5 Sağım Sırasında.....	33
7.6 Sağımdan Sonra.....	34
8. İneklerde Kızgınlık Takibi ve Tohumlatma İşleri.....	34
8.1. Kızgınlık Belirtileri.....	37
8.2 Kızgınlık Gözleminde Başarı.....	37
8.3 Kızgınlık Gözleminde Dikkat Edilecek Noktalar....	38
9. Kayıt Tutma ve Sürü Takibi.....	40
9.1 Kayıt Tutmada Genel İlkeler.....	40
9.2 Kayıtlardan Yapılacak Hesaplamalar.....	41
10. Buzağı Büyütme.....	45
11. Numaralama.....	51

12. Boynuz Köreltme.....	53
13. Sığırdada Tırnak Bakımı.....	54
14. Sığırlarda Alınan Ölçüleri.....	57
15. Sonuç ve Öneriler.....	59

ÖNSÖZ

Süt sığırcılığı son 20 yılda hızlı bir büyüme ve entansifleşme sürecine girmiştir. Hayvancılık işletme sahipleri, kendi koşullarında üretimlerini planlamak, geliştirmek ve bu üretimde sürekliliği sağlamak amacıyla yoğun arayış içersindedirler. Ancak bu hızlı büyüme süreci, bilgiyi kullanabilen ve bu bilgi ile finansal kaynakları kullanarak işletme sürdürülebilirliğini sağlayan işletme sahiplerinin öne çıkacağı bir dönem başlamış bulunmaktadır. Yapılan çalışma sonuçlarının yetiştirici düzeyine aktarılması ve böylece sorunların üstesinden gelinmesi ile karlı ve sürdürülebilir hayvancılığı sağlamak mümkündür. Sürü yönetimi ve yetiştiricilik bilgilerinin mühendislik nosyonunda harmanlanarak pratiğe geçirildiği işletmelerde karlılık ve sürdürülebilirlik sağlanabilir. Aksi halde geçmişte yaşanan başarısız örneklerin tekrarından başka senaryolar görmek mümkün olmayacaktır. Günümüzde, hayvancılık kırsal alanda geleneksel yöntemlerle yapılan bir tarımsal faaliyet olmaktan çıkıp, sermaye, bilgi birikimi ve profesyonel yönetim gerektiren endüstriyel bir tarımsal faaliyet şekline dönüşmüştür. Endüstriyel hayvancılık işletmelerinin sayısı giderek artmaktadır, ülke hayvancılığının yapısal ve teknik sorunları bu işletmelere de yansımaktadır. Sektöre girmek isteyen yeni yatırımcılar, sektör araştırması yaptıklarında karşılıklarına çok değişik fikirler ve manzaralar çıkmaktadır. Bu karmaşadan kurtulmak için, hayvancılık yatırımları içinde diğer sanayii kollarında olduğu gibi ayrıntılı fizibilite çalışması yapılarak bu çalışma sonucuna göre yatırım yönlendirilmelidir. Bu eğitim seti, süt sığırcılığı konusunda yetiştirme işleri, sürü yönetimi ve barınaklar konularında pratik bilgiler vermek, yetiştiricilerin bu konulardaki ihtiyaç duydukları teknik ve temel bilgileri bir yerde topar-

layarak hizmete sunmak amacıyla hazırlanmıştır. Kitapçık içinde, sütçü bir ineğin özellikleri, kızgınlık tespiti, döl verim kriterleri, tırnak bakımı, yaş tayini, boynuz köreltme, kayıt tutma-değerlendirme, hayvanlardan alınan ölçüler ve inek konforu açısından sığır barınak özellikleri hakkında bilgiler verilmiş ve tüm bu konular ayrıntılı ve şematize edilerek görsel bir sunum şeklinde ele alınmaya çalışılmıştır. Süt sığırıcılığı alanında faaliyet gösteren ve bu konuda çalışmak isteyen kişi ve kuruluşlara faydalı olması dileklerimle.

Prof. Dr. Serap GÖNCÜ
Eylül, 2013 – Adana